

۱۵۱۲۷.۷

حقوق اداری

www.ketab.ir

میثم سام‌بند

سرشناسه: سام‌بند، میثم، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور: حقوق اداری/میثم سام‌بند؛ ویراستار اکرم وحدانی فر
مشخصات نشر: تهران: انتشارات آها، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).

شابک: ۹۰۰۰۰ ریال 6-19-7535-600-978

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: حقوق اداری--ایران

موضوع: Administrative Law--Iran

شناسه افزوده: وحدانی فر، اکرم، ۱۳۵۵-، ویراستار

رده بندی کنگره: ۷۱۳۹۶ ج ۲۲ س ۷ / KMH۲۷۲۰

رده بندی دیویی: ۳۴۲/۵۵۰۶

شماره بایشناسی ملی: ۴۷۴۸۷۰۹

حقوق اداری

میثم سام‌بند

- انتشارات: آها
- ویراستار: اکرم وحدانی فر
- صفحه آرا: زهرا قرانی
- طراح جلد: زهرا قرانی
- مسئول اجرایی و آماده سازی: سیمین انانقم
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
- چاپ و صحافی: دانش
- شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- قیمت: ۹۰۰۰ تومان
- شابک: ۶-۱۹-۷۵۳۵-۶۰۰-۹۷۸
- ISBN: 978-600-7535-19-6

«این کتاب را بدون هولوگرام سادنا خریداری نمائید»

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱-۶۶۹۶۹۹۱۰

۰۹۰۱۵۳۳۶۲۶۴

کلیه حق و حقوق محفوظ است.

هرگونه تقلید و استفاده از این اثر به هر شکل بدون اجازه کتبی انتشارات آها ممنوع است.

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دانشجوی عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

۶.....	مقدمه ناشر
۸.....	مقدمه

فصل نخست: کلیات

۱۳.....	تعریف حقوق اداری
۱۷.....	مبانی حقوق اداری
۲۱.....	منابع حقوق اداری

فصل دوم: کلیات مربوط به اشخاص اداری

۳۴.....	شخصیت حقوقی و انواع نظریه مربوط به آن
۳۶.....	نظریه های مرتبط با ماهیت شخصیت حقوقی
۳۷.....	انواع اشخاص حقوقی: حقوق خصوصی و عمومی و نحوه تمییز آن ها

فصل سوم: اشخاص اداری مرکز در ایران

۵۳.....	قامات عالی اداری مرکز در ایران
۵۶.....	نهاد یاسه جمهوری
۵۹.....	سیاست داری در تقسیمات کشوری و روابط فی مابین
۶۲.....	شهرستان و فرماندار
۶۳.....	بخش و بخشدار
۶۴.....	دهستان و دهیار

فصل چهارم: اشخاص اداری غیرمتمرکز در ایران

۷۱.....	اشخاص اداری غیرمتمرکز در ایران
۷۲.....	تعاریف و تشکیلات شوراهای محلی
۷۲.....	تعداد اعضای شوراهای
۷۵.....	انتخابات
۷۹.....	وظایف و اختیارات شوراهای
۸۷.....	نحوه تشکیل جلسات
۸۸.....	نظارت بر شوراهای اسلامی

فهرست

۹۲..... موسسات عمومی غیر دولتی و نظام حرفه ای

۹۳..... موسسات عمومی غیر دولتی

۹۴..... نظام حرفه ای

فصل پنجم: نظارت بر سازمان های اداری

۱۰۱..... نظارت بر سازمان های اداری

۱۰۵..... نظارت با مانع

۱۱۰..... نظارت قضایی

۱۲۲..... منابع

مدت زمانی است که جامعه با ابزار تخصص گرایی، در مسیر تحول شگرف در افکار، علایق، سلیقه ها و زندگی فردی و اجتماعی و نیز حرفه های مختلف شغلی و ارتقاء روز افزون سطح فرهنگی گام نهاده است. در این میان صنعت نشر دانشگاهی می تواند نقش بسزایی در این تغییر و تحولات ایفا کند، اما امروز این صنعت با فراز و نشیب های بسیاری روبه روست که موجب کاهش تیراژ و به تبع آن کاهش کیفیت کتب دانشگاهی شده است. رفع این معضلات و شکوفایی بیش از پیش صنعت نشر دانشگاهی نیازمند اراده و عزم همه ذینفعان از جمله ناشران دانشگاهی، اساتید دانشگاه و دانشجویان است. از این رو گروه آموزشی آها متشکل از جمعی از صاحب نظران، اساتید دانشگاه و مسئولین کتب دانشگاهی، مبادرت به انتشار کتب دانشگاهی و با الگوبرداری از ناشران مطرح دنیا همچون مگرا هیل در خصوص ارائه خدمات جنبی به اساتید و دانشجویان اقدام به راه اندازی سامانه ای برای ارتباط بین اساتید دانشگاه و ناشران با نام **کتاب آس** با همکاری جمعی از ناشران دانشگاهی نموده است تا علاقمندان بتوانند علاوه بر خرید کتاب، از خدماتی مانند دسترسی به کتابخانه های دیجیتال و دسترسی به منابع علمی و تخصصی و همچنین دریافت خدماتی از خدماتی که صرفا نباید به نشر کتاب اختصاص داده شود، بهره مند شوند. این گروه اعتقاد دارد که صرفا نباید به نشر کتاب تنها کرد چرا که امروزه بستر های بسیاری برای انتقال دانش وجود دارد که باید همراه با استاد و دانشجو شبه ها و سؤالات را در حین آموزش را تجربه نمود. در حال حاضر جمع زیادی از اساتید و دانشجویان عضو سامانه آموزشی آها هستند و از خدمات آنها از قبیل محتوای آموزشی در قالب اینفوگراف های آموزشی، طرح درس، فایل های پاورپوینت، سؤالات، تمرینات و آزمون های مجازی مربوط به کتاب از طریق آموزش مجازی آنلاین و آفلاین استفاده می کنند که در ادامه بر این بستایی بیشتر مدرسان و دانشجویان به شرح هر یک از این فعالیت ها می پردازیم. آموزش مجازی می تواند در کنار کتب کمک بسیار خوبی برای یادگیری مفاهیم آموزشی باشد از این رو به ازای کتب منتشر شده توسط انتشارات آها کتاب های درس در سامانه آموزش مجازی دایر می شود که اساتید محترم می توانند از طریق آن نسبت به بارگذاری و دریافت مطالب کمک آموزشی، برگزاری آزمون، درج و بارگذاری پروژه ها و تکالیف دانشجویان با زمان بندی تعیین شده توسط استاد و مباحث پیرامون موضوع درسی و ارسال پیام گروهی به دانشجویان در تالار گفتگو اقدام نمایند. ارزیابی و سنجش آموزش همواره دغدغه و نگرانی اساتید و دانشجویان بوده است و برگزاری آزمون های با سطح علمی معتبر، که سؤالات آن توسط بسیاری از اساتید، طراحی و تنظیم شده است می تواند کمک شایان ذکری به سنجش دانشجویان و حتی ارزیابی آموزش یک استاد نماید. به منظور تسهیل و بهبود فرایند آموزشی به ازای هر کدام از کتب منتشر شده توسط آها یک آزمون آنلاین سراسری با همکاری جمعی از اساتید دانشگاه در کل کشور برگزار می شود. سؤالات این آزمون توسط اساتید در

بانک سؤالات طبقه بندی شده و به صورت تصادفی در اختیار دانشجویان قرار می گیرد تا دانشجویان در بازه زمانی مشخص در روز برگزاری آزمون به صورت آنلاین به سؤالات پاسخ دهند و پس از اتمام آزمون، نمره خود را دریافت نمایند. این آزمون در ایام امتحانات میان ترم برگزار می شود و بسیاری از اساتید، این آزمون را با هماهنگی با مراکز آموزشی خود به عنوان آزمون میان ترم برگزار می کنند.

گروه آموزشی آها که ابتدا با دروس مهارت های مشترک دانشگاه جامع علمی کاربردی شروع به انتشار کتب درسی دانشگاهی نمود، اینک قصد دارد با توجه به استقبال اساتید دانشگاه، تألیف و انتشار کتب سایر دانشگاه ها را نیز در دستور کار قرار داده و خدمات خود را برای اساتید دانشگاه های دیگر گسترش دهد.

انتشارات آها با شعار «مشارکت بیشتر از شما و خدمات بیشتر از آها» را سرلوحه کار خود قرار داده و بر این اساس تنها کتاب منتشر نمی کند بلکه طیفی از خدمات و محتوای آموزشی را در اختیار اساتید و دانشجویان عزیز قرار می دهد. آها گرچه گزینه های بسیار زیادی را بابت این خدمات متحمل شده است اما این مهم را جزء تعهدات خود می داند که همانطور که اساتید محترم با معرفی کتب به دانشجویان خود به آها اعتماد می کنند، آها نیز همه توان خود را برای افزایش کیفی تدریس، تالیف و تدوین و سهم عمده ای از سود حاصل از فروش کتاب ها را در قالب خدمات مذکور در اختیار اساتید قرار خواهد داد.

امید است با همت و تلاش نشر آها و همکاری اساتید محترم دانشگاه بتوان قدم مؤثری در جهت خدمات بیشتر به قشر فرهیخته کشور و اعتلای صنعت نشر دانشگاهی برداشت.

هدی سعیدی کیا

بر مسئول انتشارات آها

حقوق اداری یکی از شاخه‌های حقوق عمومی است که قواعد و مقررات حاکم بر اشخاص حقوقی حقوق عمومی (سازمان‌های اداری) و مأمورین آن‌ها و روابط ایشان با مردم را بررسی می‌کند.

حقوق اداری از نوپاترین شاخه‌های علم حقوق، و مرهون تغییر نگرشی است که از زمان انقلاب کبیر فرانسه نسبت به دولت ایجاد شد. این رشته در سال‌های اخیر با مفاهیم بدیعی پیوند خورده است. این شاخه از حقوق، دیگر مانند گذشته فقط نقش بازدارنده و محدود کننده ندارد، بلکه با موضوعات جدیدی چون حکمرانی خوب، اثر بخشی، کارآمدی، نتیجه گرایی، هدفمندی و نظایر آن ارتباط می‌یابد که به نوبه خود در پی اداره خوب و معارب، تربخش، کارآمد، نتیجه گرا و هدفمند تلاش می‌کند.

همچنین حقوق اداری، دیگر مانند گذشته نمی‌تواند فقط با نقش محدود کنندگی و با دیواره‌های سفت و سخت نظارت، فعالیت کند. بلکه برای حصول به اهداف گفته شده، نیازمند توانمندسازی اداره و مقامات اداری از طریق اعطای صلاحیت‌های اختیاری است. از دیگر سو، اگر این صلاحیت‌ها حدود و چارچوب مشخصی نداشته باشند، پیامد ناخوشایند حقوق اداری با آن همه ویژگی‌های شایسته و بدیع، نقض حقوق و آزادی بنیادین شهروندان خواهد بود؛ چرا که صلاحیت‌های یادشده بدون چارچوب‌ها و معیارهای مشخص منجر به خودکامگی، خودرأیی و تلون در تصمیمات اداری خواهد شد.

با توجه به اهمیت موضوعی که در بالا بدان اشاره شد؛ در این کتاب در نظر داریم تا با این شاخه از حقوق عمومی بیشتر آشنا شویم. در این راستا، در قالب پنج فصل متناسب با سرفصل‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی دانشگاه جامع علمی کاربردی مباحث خود را پی خواهیم گشت. فصل اول به کلیات موضوع، تعریف حقوق اداری، به مبانی و منابع آن می‌پردازد. در فصل دوم کلیاتی در خصوص اشخاص اداری بحث و بررسی خواهد شد. در این فصل ابتدا تعریفی از شخص حقوقی، سپس تاریخچه‌ای مختصر از آن، مهم‌ترین نظریات مرتبط با ماهیت شخصیت حقوقی آورده می‌شود. اقسام اشخاص حقوقی و نظریه‌های مربوط به نظام اداره امور عمومی دیگر عنوان‌هایی است که در این فصل در خصوص آن‌ها صحبت شده است. فصل سوم درباره تعاریف، تقسیم‌بندی، شرح وظایف و حدود اختیارات مقامات عالی اداری در مرکز و در تقسیمات کشوری است. در فصل چهارم در خصوص اشخاص اداری غیرمتمرکز در ایران و مؤسسات عمومی غیردولتی و نظام حرفه‌ای بحث خواهد شد. فصل پایانی نیز به انواع نظارت بر سازمان‌های اداری اختصاص دارد.

کتاب حاضر برای دانشجویان رشته حقوق دانشگاه جامع علمی-کاربردی و سایر رشته‌هایی که دارای

درس "حقوق اداری" هستند به ارزش دو واحد تدوین شده است. امید است علاوه بر جامعه دانشگاهی، دیگر علاقه‌مندان نیز بتوانند از آن بهره‌مند شوند. از اساتید، صاحب‌نظران و دانشجویان عزیز دعوت می‌شود که با ارائه نظرات خود به منظور غنای این کتاب، کمک و هم‌فکری کنند. سایت آنها به آدرس www.AHA.ir بستر این ارتباط دوسویه خواهد بود.

میثم سام‌بند

تایستان ۹۶

www.ketab.ir